

**Návrh projektu spolupráce na popularizáciu, odbornú a súvisiacu činnosť v oblasti
astronómie a príbuzných vied na rok 2017**

V roku 2017 sa okrem tradičnej aktivity činnosť členov SAS pri SAV zameria na zvyšovanie záujmu mladých ľudí o astronómiu, na podporu popularizácie vedy na Slovensku, na prípravu odborných konferencií a podujatí, na medzinárodnú spoluprácu pri ochrane pred svetelným znečistením, na vydanie odborných publikácií a na lepšiu informovanosť členov spoločnosti, ako aj širokej verejnosti prostredníctvom webovej stránky SAS pri SAV.

1. Astronomická olympiáda

Termín: jún, november 2017

Miesto: celoslovenské finále - Piešťany, Medzinárodná astronomická olympiáda (IOAA) 2017 sa bude konať v Phuket v Thajsku v dňoch 12. - 21. novembra 2017

Garant: *RNDr. Ladislav Hric, CSc.*, predseda Astronomickej olympiády na Slovensku

Požadované finančné prostriedky: 1 900,- €

Priorita: A

Cieľ: Vyhľadávanie a vzdelávanie talentovanej mládeže na celom Slovensku, zorganizovanie súťaže pre žiakov základných a študentov stredných škôl, príprava celoslovenského finále, výber a účasť slovenskej výpravy na Medzinárodnej olympiáde z astronómie a astrofyziky. V minulých rokoch sa naši študenti umiestnili na popredných medailových pozíciách v rámci celosvetovej súťaže. Jeden z našich olympionikov je uvedený vo Wikipédii ako jeden z dvoch študentov na svete, ktorí získali 3 a viac zlatých medailí.

2. S ďalekohľadom na cestách

Termín: 10 podujatí počas celého roka 2017

Miesto: mestá a obce východného Slovenska

Garant: *doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD.*, tajomník Stelárnej sekcie SAS

Požadované finančné prostriedky: 800,- €

Priorita: A

Cieľ: Hlavným cieľom projektu „S ďalekohľadom na cestách“ je prebudiť záujem mladých ľudí o astronómiu a ponúknuť im možnosť zaujímavu stráviť svoj voľný čas prostredníctvom jednoduchého a zároveň pôsobivého experimentu – pozorovania vesmírnych objektov pomocou astronomických ďalekohľadov. Pozorovania hviezdnej oblohy budú uskutočňované priamo u záujemcov, teda na ZŠ a SŠ, v mestách ale aj v odľahlých obciach východného Slovenska. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov organizátorov z radov členov SAS pri SAV. Predpokladaný počet účastníkov podujatí: 500.

3. Csereho cena SAS pri SAV za populárno-vedeckú činnosť člena Spoločnosti v roku 2017

Termín: marec - október 2017

Miesto: Piešťany

Garant: *RNDr. Ladislav Hric, CSc., Mgr. Marián Vidovenec*

Požadované finančné prostriedky: 900,- €

Priorita: A

Cieľ: SAS pri SAV si uvedomuje dôležitosť popularizácie vedy a techniky pre napredovanie a pokrok našej spoločnosti. Prostredníctvom tejto ceny chce povzbudiť predovšetkým mladých členov SAS pri SAV, aby sa venovali aj tejto činnosti a týmto spôsobom prilákali ďalších mladých ľudí k štúdiu vedy a techniky. V roku 2017 si pripomenieme 100. výročie narodenia Dr. Elemíra Csereho (16. 1. 1917 – 29. 10. 1992), významného popularizátora astronómie a zakladateľa hvezdárne v Hlohovci a v súvislosti s týmto výročím HV SAS pri SAV v r. 2016 rozhodol, že Cena SAS pri SAV za najlepšiu populárno-vedeckú činnosť sa bude od roku 2017 oficiálne nazývať „Csereho cena Slovenskej astronomickej spoločnosti pri SAV“. Finále a odovzdávanie ceny sa uskutoční v októbri 2017, počas podujatia „Astrofilm 2017“ v Piešťanoch.

4. **Csereho astronomické dni**

Termín: marec, 2017

Miesto: Hvezdáreň a planetárium, Hlohovec

Garant: *Mgr. Jozef Krištofovič*

Požadované finančné prostriedky: 250,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutie členov Spoločnosti, ktorých činnosť je spojená s Hvezdárňou a planetáriom v Hlohovci, a ktorí majú záujem zachovať spomienky na Dr. E. Csereho. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

5. **Slovenská amatérska obloha 2017**

Termín: 28. - 30. 4. 2017

Miesto: Látky (okres Detva)

Garant: *Mgr. Tomáš Dobrovodský*

Požadované finančné prostriedky: 350,- €

Priorita: A

Cieľ: Príprava a organizácia stretnutia amatérskych astronómov a každého komu je blízke pozorovanie nočnej oblohy s astronómami profesionálmi. Stretnutie nadväzuje na úspešné podujatie v roku 2016, ktoré bolo kladne prijaté ako profesionálnymi, tak aj amatérskymi astronómami. Stretnutie bude zamerané na výber, prípravu a organizáciu profesionálnych astronomických programov vhodných aj pre amatérov, výmenu skúseností, prezentáciu astrofotografických postupov, predstavenie noviniek v pozorovateľskej technike a mnohého iného pre zatriktívnenie pozorovania nočnej oblohy. Konferencia bude tiež spojená s praktickým pozorovaním skúmaných objektov.

6. **Bezovec 2017 – medzinárodné stretnutie pozorovateľov premenných hviezd z radov mládeže a profesionálnych astronómov**

Termín: jún 2017

Miesto: Bezovec

Garant: *RNDr. Ladislav Hric, CSc.*, predseda Stelárnej sekcie SAS

Požadované finančné prostriedky: 350,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutia na Bezovci majú už vyše 50 ročnú tradíciu a patria k popredným akciám SAS pri SAV. Tradične umožňujú výmenu skúseností medzi profesionálnymi astronómami a záujemcami o pozorovanie premenných hviezd z radov študentov a mládeže aktívne pracujúcej v astronomických krúžkoch v rámci celého Slovenska. Aj tohto roku bude úlohou prizvať hostí a profesionálov zo zahraničia. Predpokladaný počet účastníkov: 45

7. **Medzinárodná konferencia o výskume premenných hviezd KOLOS 2017**

Termín: december 2017

Miesto: Astronomické observatórium a planetárium na Kolonickom sedle, Stakčín

Garant: *RNDr. Igor Kudzej, CSc.*

Požadované finančné prostriedky: 350,- €

Priorita: A

Cieľ: Medzinárodná konferencia venovaná problematike výskumu premenných hviezd, astronomickým pozorovaniam na observatóriu Kolonické sedlo, ako aj problematike svetelného znečistenia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou konferencie, ako aj na uhradenie cestovných nákladov pre členov SAS pri SAV, ktorí sa aktívne zúčastnia na konferencii a prednesú príspevky o zapojení sa SAS pri SAV do výskumu premenných hviezd a riešenia problematiky svetelného znečistenia na Slovensku. Predpokladaný počet účastníkov: 30

8. **Odborná konferencia Terminologickej komisie SAS pri SAV**

Termín: september 2017

Miesto: Astronomický ústav SAV, pracovisko Bratislava

Garant: *RNDr. Eduard Pittich, DrSc.*, predseda Terminologickej komisie SAS pri SAV

Požadované finančné prostriedky: 250,- €

Priorita: A

Cieľ: Neperiodické stretnutie členov Terminologickej komisie SAS pri SAV, vypracovanie a zhrnutie nových

termínov z oblasti astronómie a astrofyziky a ich publikovanie v časopise Kultúra slova. Príprava nového rozšíreného vydania publikácie „Astronomická terminológia“ (2. vydanie, vydavateľ SÚH v Hurbanove v spolupráci so SAS pri SAV). Finančné prostriedky budú použité na prípravu publikácie, ako aj na pokrytie cestovných a pobytových nákladov členov terminologickej komisie.

9. Pozorovateľská expedícia pre mládež

Termín: august 2017

Miesto: Mníšek nad Hnilcom

Garant: *doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD. a Ing. Peter Kaňuk, Stelárna sekcia SAS*

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Pozorovateľské expedície, ktoré organizujú členovia SAS pri SAV v spolupráci s CVČ DOMINO a Prírodovedeckou fakultou UPJŠ v Košiciach majú dlhoročnú tradíciu. Expedícia je pre mladých pozorovateľov nočnej oblohy z radov astronomických krúžkov, ako aj študentov odboru Astronómia a astrofyzika. Hlavnou náplňou expedície bude pozorovanie aktívnych meteorických rojov a astrofotografia. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

10. Praktikum pre pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami

Termín: júl, november 2017

Miesto: chata Tepličné, Klenovec, hvezdáreň Vartovka, Banská Bystrica

Garant: *Mgr. Stanislav Kaniansky, Ing. J. Gerboš, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia zákrytov a zatmení SAS*

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Stretnutia pozorovateľov zákrytov hviezd Mesiacom a planétkami z radov amatérov a profesionálov. Uskutočnenie pozorovaní predpovedaných úkazov. Prezentácie odborných výsledkov a tvorba spoločných projektov. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hvezdárnou, Hvezdárnou v Rimavskej Sobote, Krajskou hvezdárnou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárnou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

11. Praktikum pre členov Sekcie astronomickej fotografie

Termín: júl, november 2017

Miesto: chata Tepličné, Klenovec, hvezdáreň Vartovka, Banská Bystrica

Garant: *Ing. Peter Delinčák, RNDr. Ján Mäsiar, Sekcia astronomickej fotografie*

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Dve sústredenia členov sekcie a fotografov z radov amatérov a profesionálov. Praktické fotografické pozorovania. Workshop - spracovanie digitálnej fotografie. Podujatia sa uskutočnia v spolupráci s Kysuckou hvezdárnou, Krajskou hvezdárnou a planetáriom M. Hella v Žiari nad Hronom a Hvezdárnou v Banskej Bystrici. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

12. Meteorická expedícia 2017

Termín: júl 2017

Miesto: chata Tepličné, Klenovec

Garant: *Mgr. Peter Zimnikoval, Mgr. Stanislav Kaniansky*

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: Pozorovanie meteorických rojov podľa metodiky IMO. Pozorovanie pomocou špeciálnych videokamier a spektrálnych kamier. Budovanie databázy v rámci projektu CEMeNt (Central Europe Meteor Network). Expedícia je otvorená pre pracovníkov hvezdárni, členov astronomických združení, mládež a ostatných záujemcov. Finančné prostriedky sa použijú na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

13. Týždeň vedy a techniky na Slovensku 2017

Termín: november 2017

Miesto: AsÚ SAV v Tatranskej Lomnici

Garant: *Mgr. Emil Kundra, PhD.*

Požadované finančné prostriedky: 300,- €

Priorita: A

Cieľ: Cieľom Týždňa vedy a techniky na Slovensku je zlepšiť vnímanie vedy a techniky v povedomí celej spoločnosti. V rámci podujatia sa uskutočnia minimálne 3 populárno-vedecké prednášky, pozorovanie

objektov nočnej oblohy, prezentácia SAS pri SAV a diskusia s verejnosťou. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

14. Astrofilm 2017

Termín: október 2017

Miesto: Piešťany

Garant: *Mgr. Marián Vidovenec*, SÚH Hurbanovo

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: A

Cieľ: SAS pri SAV sa bude podieľať na organizácii už 11. ročníka tohto zaujímavého podujatia, ktoré si za dobu svojej existencie získalo celý rad priaznivcov všetkých vekových kategórií. Na podujatí budú prezentované nielen filmy s astronomickou tematikou, ale súčasťou programu budú aj zaujímavé prednášky popredných astronómov, výstavy a workshopy. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

15. Odborno-pozorovacie dni v PTOB, BOTO a PTOVF

Termín: marec - november 2017, 3 – 4 dvojdnové podujatia

Miesto: Park tmavej oblohy Poloniny, Beskydská oblasť tmavej oblohy, Park tmavej oblohy Veľká Fatra

Garant: *RNDr. Pavol Rapavý, RNDr. Peter Begeni*, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné prostriedky: 300,- €

Priorita: A

Cieľ: Organizácia podujatí ako dni otvorených dverí v parkoch tmavej oblohy (Park tmavej oblohy Poloniny, Beskydská oblasť tmavej oblohy a Park tmavej oblohy Veľká Fatra), Noc výskumníkov, Týždeň vedy a techniky na Slovenku, atď., na ktorých budú prezentované prednášky o svetelnom znečistení, ako aj výsledky práce Sekcie ochrany pred svetelným znečistením SAS pri SAV. Tiež budú prevádzané pravidelné merania svetelného znečistenia v uvedených parkoch tmavej oblohy. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

16. Seminár astronómie pre pedagógov v rámci Konferencie učiteľov fyziky ZŠ a SŠ - Šoltésove dni

Termín: jeseň 2017

Miesto: Bratislava

Garant: *RNDr. Leoš Kornoš, CSc.*

Požadované finančné prostriedky: 100,- €

Priorita: B

Cieľ: Prehlbovanie znalostí z astronómie a oboznamovanie učiteľov fyziky s najnovšími výsledkami astronomického výskumu. V rámci seminára sa uskutoční exkurzia na Astronomickom a geofyzikálnom observatóriu FMFI UK v Modre, v prípade priaznivého počasia spojená s ukážkou pozorovania nočnej oblohy. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s organizáciou seminára.

17. Festival fyziky

Termín: apríl 2017

Miesto: Smolenice

Garant: *RNDr. Pavol Rapavý*, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné prostriedky: 150,- €

Priorita: B

Cieľ: Aktívna účasť na celoslovenskej konferencii s medzinárodnou účasťou Festival fyziky – Tvorivý učiteľ fyziky. Finančné prostriedky budú použité na pokrytie nákladov spojených s účasťou na tomto podujatí.

18. Medzinárodná fotosúťaž Svietme si na cestu...nie na hviezdy 2017

Termín: január - november 2017

Miesto: Rimavská Sobota

Garant: *RNDr. Pavol Rapavý*, Sekcia ochrany pred svetelným znečistením

Požadované finančné prostriedky: 300,-€

Priorita: B

Cieľ: 7. ročník medzinárodnej fotografickej súťaže zameranej na problematiku svetelného znečistenia. SAS pri SAV je spoluvyhlasovateľom tejto fotografickej súťaže. V roku 2015 sa súťaže zúčastnilo 32 autorov

so 109 fotografiami. Finančné prostriedky budú použité na uhradenie organizačných nákladov, prípravu programových materiálov podujatia a na pokrytie cestovných nákladov členov SAS pri SAV.

19. Expedícia za úplným zatmením Slnka

Termín: august 2017

Miesto: Spojené štáty americké

Garant: *Ing. Róbert Barsa, Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS*

Požadované finančné prostriedky: 200,- €

Priorita: B

Cieľ: Dňa 21. augusta 2017 bude možné pozorovať zatmenie Slnka, ktoré iba z niektorých miest našej planéty bude pozorovateľné ako úplné zatmenie. SAS pri SAV sa bude podieľať na spoluorganizovaní odbornej expedície členov našej spoločnosti za pozorovaním tohto výnimočného astronomického úkazu. Finančné prostriedky sa použijú na organizáciu expedície a hlavne na propagáciu dosiahnutých výsledkov.

20. Letný tábor pre mladých astronómov

Termín: 20. - 26. augusta 2017

Miesto: chata Tepličné, Klenovec

Garant: *Mgr. Peter Zimnikoval, Mgr. Stanislav Kaniansky, Sekcia zákrytov a zatmení SAS*

Požadované finančné prostriedky: 0,- €

Priorita: B

Cieľ: SAS pri SAV sa dlhodobo zameriava na zvyšovanie záujmu mladých ľudí o astronómiu. Z tohto dôvodu sa bude v roku 2017 podieľať na organizovaní letného tábora pre mladých astronómov a dá tak deťom a mládeži možnosť oboznámiť sa s najnovšími poznatkami o vesmíre, ako aj získať praktické skúsenosti s používaním astronomickej techniky.

21. Edičná činnosť SAS pri SAV

Termín: počas celého roka 2017

Požadované finančné prostriedky: 0,- €

Priorita: B

Cieľ: Vydanie odborných a informačných materiálov pre členov SAS pri SAV a odbornú verejnosť.

a) *Meteorické správy*

Garant: *prof. RNDr. Vladimír Porubčan, DrSc., Mgr. Peter Zimnikoval, Hvezdáreň v Banskej Bystrici.*

b) *Astronomický cirkulár SAS - časť SLNKO*

Garant: *RNDr. Ivan Dorotovič, CSc., SÚH v Hurbanove*

c) *Publikovanie astronomických terminologických hesiel*

Garant: *RNDr. Eduard Pittich, DrSc., AsÚ SAV v Bratislave*

Cieľ: Publikovanie 248 nových termínov z oblasti astronómie a astrofyziky, ktoré v roku 2016 prerokovala Terminologická komisia SAS pri SAV. Prerokované terminologické heslá budú publikované v časopise Kultúra slova, č. 1 a 2, 2017.

d) *Fotodokumentácia, tlač a distribúcia propagačných materiálov k problematike svetelného znečistenia*

Garant: *RNDr. Pavol Rapavý*

Cieľ: Distribúcia už vydaných materiálov (brožúrky, plagáty, skladačky) zameraných na propagáciu problematiky svetelného znečistenia, príprava a tlač nových nízkonákladových propagačných materiálov.

e) *Hodina Zeme*

Garant: *Bc. Jaroslav Merc*

Cieľ: Realizácia a koordinácia „Hodiny Zeme v SR“, propagácia, informačné materiály, zapojenie SR do podujatia v roku 2017, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

f) *Globe at Night*

Garant: *Bc. Jaroslav Merc*

Cieľ: Realizácia a koordinácia projektu „Globe at Night“, zapojenie Slovenskej republiky do podujatia v roku 2017, vydanie propagačného materiálu k tomuto projektu, aktualizácia internetovej stránky <http://hodinazeme.svetelneznecistenie.sk>.

g) *Aktualizácia stránok o problematike svetelného znečistenia*

Garant: *Bc. Jaroslav Merc*

Cieľ: Propagácia problematiky svetelného znečistenia. Kompletná reorganizácia stránok a podstránok <http://www.svetelneznečistenie.sk>. Náklady na doménu a priestor hradí SZA.

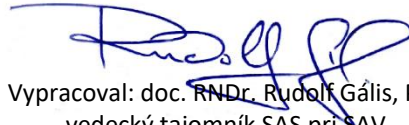
h) *Aktualizácia webovej stránky SAS pri SAV*

Garant: *Mgr. Emil Kundra, PhD.*

Cieľ: Skvalitnenie informácií pre členov SAS pri SAV, ako aj pre širokú verejnosť. Požadované finančné náklady sa použijú na softwarové, ako aj hardwarové vybavenie a kvalitné fungovanie novej štruktúry stránky. Náklady na doménu a priestor hradí AsÚ SAV.

Celkové požadované finančné prostriedky: 7 500,-€

V Košiciach, 5. januára 2017

Vypracoval: doc. RNDr. Rudolf Gális, PhD.
vedecký tajomník SAS pri SAV

Pripomienkoval a overil: RNDr. Ladislav Hric, CSc.
predseda SAS pri SAV